

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka kształcenia kulturowego i medialnego		8.0.11658	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Maria Szoska; prof. UG, dr hab. Dariusz Szczukowski; prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Konwersatorium, Ćw. audytoryjne		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - samodzielna lektura wskazanych tekstów;	
Liczba godzin		10 godzin - wykonanie prac zleconych przez prowadzącego;	
Ćw. audytoryjne: 15 godz., Konwersatorium: 30 godz.		10 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
		Semestr 6:	
		30 godzin - udział w zajęciach;	
		10 godzin - samodzielna lektura wskazanych tekstów;	
		5 godzin - wykonanie prac zleconych przez prowadzącego;	
		5 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)		Formy zaliczenia	
- Praca w grupach		wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie w sem. 3 i 6. na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach (40%), wykonanych prac cząstkowych i/lub projektu lekcji (60%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywne uczestnictwo w zajęciach	praca zaliczeniowa - scenariusz lekcji	prace cząstkowe
	Wiedza		
K_W08	+	+	+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U08	+	+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K04	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Realizacja zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest przygotowanie przyszłego nauczyciela polonisty do zintegrowanego nauczania języka polskiego, zarówno w aspekcie językowo-literackim, jak i kulturowo-medialnym. Kształcenie umiejętności interpretacji tekstów kultury, a w szczególności przygotowanie do projektowania lekcji języka polskiego z uwzględnieniem treści kulturowych, w tym także audiowizualnych.

Treści programowe

W semestrze 3

Kulturowe wyzwania współczesności a język polski. Tradycyjna literatura, język a ich multimedialne odmiany. Kształcenie kulturowe i medialne w zapisach podstawy programowej. Analiza koncepcji podręcznikowych dla szkoły podstawowej. Sposoby i możliwości czytania/odczytywania różnych tekstów kultury w szkole podstawowej. Między słowem a obrazem: tekst a ilustracja, okładka, książka obrazkowa. Metafora wizualna.

Przygotowanie propozycji integrujących kształcenie literacko-kulturowe i ich omówienie.

W semestrze 6

Relacje między kulturą „wysoką”, popularną i masową w procesie edukacji polonistycznej. Znaczenie i rola mediów w edukacji polonistycznej: od edukacji filmowej do edukacji audiowizualnej. Kształcenie kulturowe i medialne w zapisach podstawy programowej do szkół ponadpodstawowych. Analiza koncepcji podręcznikowych dla etapu ponadpodstawowego. Ponowoczesna teoria obrazu a szkolne praktyki interpretacyjne: sposoby czytania różnych tekstów kultury w szkole ponadpodstawowej. Sztuka współczesna i multimedialna w edukacji polonistycznej. Adaptacje filmowe lektur szkolnych. Edukacja teatralna i muzyczna. Studenckie propozycje integrujące kształcenie literacko-kulturowe.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia) w semestrze 3:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

Bobiński Witold, Teksty w lustrze ekranu. Okołoilmowa strategia kształcenia literacko-kulturowego, Kraków 2011.

Burszta J. W., Nowe formy uczestnictwa w kulturze, [w:] Młodzi i media. Etnografia cyfrowego świata, „Kultura Popularna” 2010, nr 1.
<http://bi.gazeta.pl/im/6/7600/m7600446.pdf>.

Czytanie tekstów kultury. Metodologia. Badania. Metodyka, pod red. B. Myrdzik, I. Morawskiej, Lublin 2007 (wybór, szczególnie z części III i IV, poświęcony relacji między sztuką, literaturą a edukacją).

Kłakówna Zofia Agnieszka, Język polski. Wykłady z metodyki, Kraków 2016 (rozdział: Praktyka czytania świata, s. 205–265).

Grodecka Aneta, Wiersze o obrazach. Studium z dziejów ekfrazy, Poznań 2009 (rozdział I, s. 15–33).

Ikoniczne i literackie teksty w przestrzeni nowoczesnej dydaktyki, pod red. A. Pilch i M. Rusek, Kraków 2015 (wybór).

Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004 (wybór).

Skoro i tak gram... Edukacja kulturowa poprzez teatr, pod red. D. Szczukowskiego, G. Tomaszewskiej, Gdańsk 2009 (wybór).

Od teatru żaków do Internetu. O edukacji humanistycznej w szkole, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2003 (wybór).

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia) w semestrze 6.

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

Bobiński Witold, Wykształcić widza. Sztuka oglądania w edukacji polonistycznej, Kraków 2016 (Wstęp. W erze kultury ekranów oraz rozdz. I ty zostaniesz reżyserem. Jak film zagarnia obszary współczesności (s. 11–52).

Budzik Justyna H., Film w edukacji – różne praktyki adaptacyjne. Artystyczny plakat filmowy jako paratekst filmu, „Biblioteka Postscriptum Polonistycznego” 2013, nr 3. http://www.postscriptum.us.edu.pl/pdf/bps2013_3_22.pdf.

Dlaczego wstydzimy się kultury popularnej, czyli o nowych zadaniach edukacji kulturalnej, [w:] Dzisiejsze czasy – edukacja wobec przemian w kulturze współczesnej, pod red. W. Jakubowskiego, Kraków 2006.

Ikoniczne i literackie teksty w przestrzeni nowoczesnej dydaktyki, pod red. A. Pilch i M. Rusek, Kraków 2015 (wybór).

Książek-Szczepanikowa Aniela, Szkolne kształcenie literackie wobec przekazów i przekazyńców. Wczoraj – dziś – jutro, Siedlce 2005 (rozdział Polonista wobec przekazów i przekazyńców, s. 73–113).

Kultura – Język – Edukacja. Dialogi współczesności z tradycją, pod red. B. Gromadzkiej, D. Mrozek, J. Kaniewskiego, Poznań 2008 (wybór).
Szczepaniak-Sobczyk Laura, E-learning w edukacji humanistycznej, Gdańsk 2016 (rozdz. III, E-learning w pracy nauczyciela, z rozdz. IV – podrozdział Cyfrowa twórczość – s. 202–223).

Szoska Maria, Trudna obecność. Film w edukacji polonistycznej a interpretacja, Gdańsk 2019.

B. Literatura do samodzielnego studiowania:

Adaptacje. Szkolne użycia ponowoczesnych (anty)teorii literatury, pod red. G.B. Tomaszewskiej, D. Szczukowskiego, Gdańsk 2018 (materiał dotyczący projektu narzędzi elektronicznych oraz ich recepcji, materiał dotyczący kształcenia kulturowego, integracji kształcenia kulturowego z literackim).

Dialog kultur w edukacji, pod red. B. Myrdzik, M. Karwatowskiej, Lublin 2009 (wybór).

Ogonowska Agnieszka, Współczesna edukacja medialna: teoria i rzeczywistość, Kraków 2013 (wybór).

Relacje między kulturą wysoką i popularną w literaturze, języku i edukacji, pod red. B. Myrdzik i M. Karwatowskiej, Lublin 2005 (wybór, m.in.: B. Skowronek, Bo głupich filmów wcale się fajnie nie ogląda". Odbiór kina popularnego przez młodzież; E. Jaskółowa, Interpretacja – czyli o możliwościach pokazania poezji i manipulacji reklamą).

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W08 K_U01; K_U08 K_K04	<p data-bbox="703 663 807 689">K_W08</p> <p data-bbox="703 696 815 723">Student:</p> <ul data-bbox="762 730 1517 1070" style="list-style-type: none"> • zna terminologie z zakresu humanistyki niezbędne do interpretacji różnych tekstów kultury; • posiada niezbędną wiedzę o współczesnym życiu literackim i kulturalnym, współczesnej sztuce, która może i powinien wykorzystać w swojej zawodowej pracy; • jest świadomy audiowizualności współczesnej kultury i wynikających z tego konsekwencji, np. zmian w postawie odbiorczej i stylach lektury; • zna relacje między kulturą „wysoką”, popularną i masową w procesie edukacji polonistycznej; • zna zasady i strategie planowania, realizacji i ewaluacji działań dydaktycznych na lekcjach związanych z interpretacją różnych tekstów kultury. <p data-bbox="703 1077 858 1104">Umiejętności</p> <p data-bbox="703 1122 879 1149">K_U01; K_U08</p> <p data-bbox="703 1155 815 1182">Student:</p> <ul data-bbox="762 1189 1536 1653" style="list-style-type: none"> • dociera do potrzebnej wiedzy rzeczowej, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii, dokonać jej oceny i selekcji (K_U01); • potrafi wykorzystać różne strategie i metody nauczania oraz dokonać analizy ich skuteczności (K_K08); • posiada umiejętność przełożenia wiedzy merytorycznej na język praktyki szkolnej, z uwzględnieniem literatury metodycznej, oraz potrafi zaprojektować lekcyjną koncepcję pracy analityczno-interpretacyjnej z różnymi tekstami kultury (K_K08); • różnicuje rozwiązania dydaktyczne związane z analizą i interpretacją różnych tekstów kultury (K_K08); • wykorzystuje multimedia w planowaniu pracy dydaktycznej i przy tworzeniu rozwiązań praktycznych (K_K08); • posiada umiejętność słowno-wizualnej realizacji przygotowanego materiału literacko-kulturowego na lekcjach polskiego z wykorzystaniem różnych źródeł (K_K08). <p data-bbox="703 1659 1102 1686">Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p data-bbox="703 1704 799 1731">K_K04</p> <p data-bbox="703 1738 815 1765">Student:</p> <ul data-bbox="762 1771 1485 2085" style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad odpowiedzialnego (psychopedagogicznego, merytorycznego i metodycznego) przygotowania się do lekcji; • ma świadomość znaczenia profesjonalizmu w swojej pracy i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej; • dba o rozwój własnych kompetencji literacko-kulturowo-medialnych, pozwalających na efektywne prowadzenie zajęć integrujących kształcenie kulturowe na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej; • dostrzega rolę kształcenia kulturowego w budowaniu tożsamości młodego człowieka, jako uczestnika życia w społeczności lokalnej, narodowej i europejskiej.
Kontakt	

maria.szoska@ug.edu.pl